

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ
ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

пр-т Берестейський, 14, м. Київ, 01135, Україна
тел...: (+38 044) 351-40-96, 351-40-35, 351-40-01, факс тел...: (+38 044) 351-48-45
www.mtu.gov.ua, код ЄДРПОУ 37472062

Рахункова палата

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України на виконання доручень Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 18.07.2023 № 21836/1/1-23, від 24.07.2023 № 21836/4/1-23 відповідно до листа Комітету Верховної Ради України з питань бюджету від 20.07.2023 № 04-13/12-2023/158761 розглянуло листи Рахункової палати від 12.07.2023 № 18-1586, № 18-1589, № 18-1590, стосовно опрацювання Рішення Рахункової палати від 27.06.2023 № 13-2 про розгляд Звіту про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень, та в межах компетенції повідомляє.

Згідно зі статтею 7 Конституції України в Україні визнається і гарантується місцеве самоврядування. Відповідно до частини четвертої статті 140 Конституції України органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради.

Згідно з частиною другою статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон № 280) районні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, у межах повноважень, визначених Конституцією України, цим та іншими законами, а також повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами.

Стосовно обмеженого ресурсного забезпечення районних рад

З метою унормування розмежування доходів і видатків між бюджетами місцевого самоврядування, встановлення складу доходів та видатків бюджетів базового та субрегіонального рівнів Верховною Радою України 17.09.2020 внесені змін до Бюджетного кодексу України (далі – Закон № 907-IX), де визначено основні джерела доходів районних бюджетів та бюджетів сільських, селищних та міських рад. Законом № 907-IX скасовано спрямування надходжень від ПДФО до районних бюджетів та виключено районний рівень із системи горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів, тобто для них не передбачено базову (реверсну) дотацію, а також освітню субвенцію.

Тож районні ради наразі здійснюють повноваження відповідно до Конституції України, статті 43 Закону № 280, статті 64¹ Бюджетного кодексу України та інших актів законодавства, в частині питань, які вирішуються районними радами виключно

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Азархіна Олександра Костянтинівна
Сертифікат [3FAA9288358EC00304000000C28C3500D3DFBD00](https://easysign.com/certificates/3FAA9288358EC00304000000C28C3500D3DFBD00)
Дійсний з 18.07.2023 16:24:20 по 18.07.2025 16:24:20

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

№1208/05-1 від 31.07.2023
12193/33/10-23 від 28.07.2023

на їх пленарних засіданнях. Реалізація визначених законодавством повноважень районних рад може здійснюватися в межах надходжень до районних бюджетів, а також за рахунок залучення на договірних засадах коштів сільських, селищних та міських бюджетів для реалізації спільних соціальних, інфраструктурних, економічних та інших проєктів.

Після внесення змін до бюджетного законодавства Верховною Радою України 17.11.2020 прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування та районних державних адміністрацій», який врегульовує питання правонаступництва майна, прав та обов'язків, особливості утворення і державної реєстрації органів місцевого самоврядування, що утворені у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального устрою.

Відповідно до пункт 10 розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» правонаступник районної ради району, ліквідованого Верховною Радою України, після припинення відповідних районних рад як юридичних осіб, але не пізніше 01.07.2021, зобов'язаний передати у комунальну власність територіальних громад усі об'єкти спільної власності територіальних громад району, які знаходяться на території цих територіальних громад, відповідно до розмежування видатків між бюджетами, встановлених Бюджетним кодексом України.

На виконання резолюції Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 18.12.2020 № 49518/14/1-20 протягом 2021 – 2022 років здійснювався моніторинг щодо передачі у комунальну власність територіальних громад об'єктів спільної власності територіальних громад району. Станом на 01.01.2023, за інформацією обласних військових адміністрацій, загалом щодо 99,9 % об'єктів спільної власності територіальних громад району прийнято рішення відповідними місцевими радами. Кількість переданих об'єктів складає більш як 25 тисячі.

Отже, соціально важливі об'єкти спільної власності територіальних громад району (заклади освіти, культури, спорту, охорони здоров'я та інші) передані до комунальної власності територіальних громад. Видатки на функціонування таких установ та закладів, що надають публічні послуги і розташовані на території територіальної громади, здійснюються з бюджету відповідних територіальної громади з метою максимального наближення до їх безпосереднього споживача за принципом субсидіарності.

Водночас слід зазначити, що до внесення змін до Конституції України районні ради мають функціонувати як органи, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст. Проте, після вищезазначених змін до Бюджетного кодексу України фінансовий ресурс районних рад став суттєво обмеженим.

В умовах перехідного періоду реформування місцевого самоврядування виникла потреба надання фінансової підтримки з державного бюджету на забезпечення функціонування районних рад для здійснення повноважень, закріплених в Конституції та законах України. Саме тому Міністерством було подано бюджетні запити щодо передбачення субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Азархіна Олександра Костянтинівна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C28C3500D3DFBD00
Дійсний з 18.07.2023 16:24:20 по 18.07.2025 16:24:20

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

12193/33/10-23 від 28.07.2023

забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень (далі – субвенція), на 2022 та 2023 роки.

Стосовно нормативно-правового забезпечення субвенції

Законом України «Про Державний бюджет на 2022 рік» передбачено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень (додаток 3) у розмірі 154,4 млн грн. (обсяг зазначеної субвенції скорочено на 10 % і становить 139,0 млн грн.) яка розподілена між 119 районними радами, як розпорядниками субвенції за місцевими бюджетами (додаток 6).

Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» у розмірі 152,9 млн грн., яка розподілена між 119 районними радами на підконтрольній території (додаток 6).

Помісячний розподіл субвенції на 2022 та 2023 роки надано Державною казначейською службою України листами від 04.01.2022 № 8-06-01-06/104 та від 29.12.2022 № 8-06-01-06/19247.

З метою визначення напрямків спрямування коштів зазначеної субвенції Кабінет Міністрів України постановою від 26.01.2022 № 55 (далі – постанова № 55) затвердив Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень. Згідно з пунктом 3 постанови № 55 субвенція може спрямовуватися на оплату праці та нарахування на заробітну плату посадових осіб місцевого самоврядування районних рад.

З метою надання відповідної інформації Державній казначейській службі України (лист від 25.03.2022 № 8-05-1-05/4678) щодо перерахування субвенції Міністерство листом від 23.05.2022 № 7/34.2/4434-22 звернулося до обласних військових адміністрацій з проханням в період воєнного стану до 26 числа щомісяця надавати інформацію про перелік районних рад, які в умовах воєнного стану не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження.

Урядом прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 16.08.2022 № 904 «Про внесення зміни до пункту 6 Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень», якою передбачено, що на період воєнного стану у разі, коли населений пункт, що є адміністративним центром району, розташований на території, на якій органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, перераховує субвенцію на підставі звернення головного розпорядника субвенції, підготовленого відповідно до інформації обласних військових адміністрацій про переміщення районної ради (районної військової адміністрації) на іншу територію України. Районна рада протягом трьох календарних днів після здійснення такого переміщення інформує про це обласну військову адміністрацію, а обласна військова адміністрація протягом двох календарних днів – головного розпорядника субвенції.

Таким чином, питання стосовно нормативно-правового забезпечення субвенції врегульоване. Управління та використання коштів субвенції забезпечене належними чином, враховуючи введення правового режиму воєнного стану.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Азархіна Олександра Костянтинівна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C28C3500D3DFBD00
Дійсний з 18.07.2023 16:24:20 по 18.07.2025 16:24:20

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

12193/33/10-23 від 28.07.2023

Стосовно затвердження структури виконавчого апарату ради, його чисельності

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 02.02.2021 № 3909/1/1-21 Міністерством проведено аналіз і здійснено оцінку фінансової спроможності районних рад, обраних на новій адміністративно-територіальній основі, їх фінансового забезпечення.

За підсумками проведеного аналізу Міністерство дійшло висновку, що у зв'язку із зменшенням повноважень і функцій районних рад у результаті реалізації реформи децентралізації влади та передачі основних повноважень та соціально важливих закладів, установ на базовий рівень місцевого самоврядування було рекомендовано органам місцевого самоврядування субрегіонального рівня оптимізувати структуру виконавчого апарату і встановити на перехідний період максимальний склад апарату районних рад до 8 працівників.

Слід зауважити, що виконавчий апарат районної ради здійснює організаційне, правове, інформаційне, аналітичне, матеріально-технічне забезпечення діяльності ради, її органів, депутатів, сприяє здійсненню відповідною радою взаємодії і зв'язків з територіальними громадами, місцевими органами виконавчої влади, органами та посадовими особами місцевого самоврядування. Виконавчий апарат ради забезпечує виконання заходів з відстеження результативності регуляторних актів, прийнятих відповідною радою, якщо рішенням цієї ради повноваження щодо забезпечення виконання заходів з відстеження результативності цих регуляторних актів не делеговано відповідним місцевим державним адміністраціям (частина друга статті 58 Закону № 280).

Крім того, згідно із статтею 118 Конституції України виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі здійснюють місцеві державні адміністрації. У статті 44 Закону № 280 визначено повноваження, які районні, обласні ради делегують відповідним місцевим державним адміністраціям, що виконують функції виконавчих органів районних, обласних рад.

Тож при висловленні рекомендацій щодо оптимальної структури виконавчого апарату районної ради, їх чисельності було враховано вищезазначену інформацію в частині переліку повноважень, які виконуються районними радами та делегуються відповідним районним державним адміністраціям.

Відповідно до частини першої статті 51 Бюджетного кодексу України керівники бюджетних установ утримують чисельність працівників, військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, поліцейських, співробітників Служби судової охорони та здійснюють фактичні видатки на заробітну плату (грошове забезпечення), включаючи видатки на премії та інші види заохочень чи винагород, матеріальну допомогу, лише в межах бюджетних асигнувань на заробітну плату (грошове забезпечення), затверджених для бюджетних установ у кошторисах.

Також звертаємо увагу, що відповідно до статті 16 Закону № 280 органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Азархіна Олександра Костянтинівна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C28C3500D3DFBD00
Дійсний з 18.07.2023 16:24:20 по 18.07.2025 16:24:20

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

12193/33/10-23 від 28.07.2023

Відповідно до статті 71 Закону № 280 територіальні громади, органи та посадові особи місцевого самоврядування самостійно реалізують надані їм повноваження.

Органи виконавчої влади, їх посадові особи не мають права втручатися в законну діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування, а також вирішувати питання, віднесені Конституцією України, цим та іншими законами до повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування, крім випадків виконання делегованих їм радами повноважень, та в інших випадках, передбачених законом.

Зважаючи на зазначене, частка субвенції з державного бюджету в бюджетах районних рад може становити різний відсоток у зведеному бюджеті, адже відповідно до Постанови Верховної Ради України від 17.07.2022 № 807-ІХ «Про утворення та ліквідацію районів» утворено різні райони, які мають різну чисельність населення, різну кількість територій територіальних громад, які входять до складу району та різну площу.

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 43 Закону № 280 з урахуванням Рішення Конституційного Суду України від 22.05.2008 № 10-рп/2008 виключно на пленарних засіданнях районної ради вирішуються питання про затвердження за пропозицією голови ради структури виконавчого апарату ради, його чисельності, витрат на утримання ради та її виконавчого комітету.

Таким чином, питання визначення структури виконавчого апарату ради, його чисельності є виключною компетенцією районних рад і Міністерство не наділене повноваженнями здійснювати контроль за органами місцевого самоврядування в цій частині.

Стосовно управління та використання коштів субвенції

Відповідно до поданих бюджетних пропозицій Законом України «Про Державний бюджет на 2022 рік» передбачено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень (далі – субвенція) у розмірі 154,4 млн грн. (обсяг зазначеної субвенції скорочено на 10 % і становить 139,0 млн грн.); Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» у розмірі 152,9 млн грн., яка розподілена між 119 районними радами на підконтрольній території.

Станом на 31.12.2022 було передбачено розписом 139,0 млн грн., фактичні надходження – 136,5 млн грн., виконання згідно з розписом – 98,2 %, касові видатки місцевих бюджетів (оперативні дані Казначейства) - 132,2 млн.грн.

Станом на 31.03.2023 було передбачено розписом 38,2 млн грн., фактичні надходження – 24,8 млн грн., виконання згідно з розписом – 65,0 %, касові видатки місцевих бюджетів (оперативні дані Казначейства) - 24,0 млн.грн.

Відповідно до пункту 22 Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану, затвердженого Кабінетом Міністрів України від 09.06.2021 № 590 (зі змінами), у разі введення воєнного стану перерахування міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, Казначейством не здійснюється.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Азархіна Олександра Костянтинівна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C28C3500D3DFBD00
Дійсний з 18.07.2023 16:24:20 по 18.07.2025 16:24:20

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

12193/33/10-23 від 28.07.2023

З метою надання відповідної інформації Державній казначейській службі України (лист від 25.03.2022 № 8-05-1-05/4678) щодо перерахування субвенції Міністерство листом від 23.05.2022 № 7/34.2/4434-22 звернувся до обласних військових адміністрацій з проханням в період воєнного стану до 26 числа щомісяця надавати інформацію про тимчасово неконтрольовані території, а також перелік районних рад, які в умовах воєнного стану не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження.

У зв'язку з цим Урядом постановою від 16.08.2022 № 904 внесено зміни до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень.

Таким чином, під час подання Казначейству щомісячних розподілів асигнувань субвенції враховується інформація, надана обласними військовими адміністраціями.

Зважаючи на вищевикладене, станом на 01.07.2023 призупинено фінансування субвенції Сватівській районній раді Луганської області, Бердянській районній раді Запорізької області, Генічеській районній раді Херсонській області, які не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження.

Стосовно завершення процесу припинення юридичних осіб – районних рад ліквідованих районів

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 18.07.2023 № 21836/1/1-23 до листа Рахункової палати від 12.07.2023 № 18-1589 про результати аудиту використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень (за КПКВК 3121040), Мінінфраструктури листом від 25.07.2023 № 6653/33/14-23 звернулося до обласних військових адміністрацій з проханням надати інформацію щодо завершення процесу припинення юридичних осіб – районних рад ліквідованих районів згідно з пунктом 3 Постанови Верховної Ради України від 17.07.2022 № 807-ІХ «Про утворення та ліквідацію районів» та пунктом 6² розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Після отримання інформація обласних військових адміністрацій про стан завершення процесу припинення юридичних осіб – районних рад ліквідованих районів буде опрацьована Мінінфраструктури та після проведення відповідного аналізу прийнято відповідне рішення.

Стосовно звітування про використання коштів субвенції

Відповідно до листа Секретаріату Кабінету Міністрів України від 31.01.2022 №2766/0/2-22 та з метою здійснення моніторингу використання коштів зазначеної субвенції Міністерство листами від 10.02.2022 № 7/34.2/1888-22, від 18.05.2023 № 4124/33/14-23 звернулося до обласних (військові) державних адміністрацій з проханням щомісяця надавати узагальнену інформацію по області згідно з встановленою формою. Відповідно узагальнена інформація надсилалася щомісяця до Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Указом Президента України від 24.02.2022 №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102-ІХ, в Україні введено воєнний стан з 24.02.2022 року, який продовжено.

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Азархіна Олександра Костянтинівна
Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000C28C3500D3DFBD00
Дійсний з 18.07.2023 16:24:20 по 18.07.2025 16:24:20

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

12193/33/10-23 від 28.07.2023

Згідно з підпунктом 4 пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» у період дії воєнного стану або стану війни будь-які перевірки щодо своєчасності та повноти подання будь-яких звітів чи документів звітового характеру уповноваженими органами не здійснюються.

Підпунктом 1 пункту 22 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України визначено, що стаття 80 Кодексу в частині дотримання термінів подання звітності про виконання місцевих бюджетів в умовах воєнного стану не застосовуються.

Також інформуємо, що Державна казначейська служба України листом від 05.04.2022 № 5-06-06/4796 повідомила про тимчасове призупинення інформування про стан виконання актів та доручень Президента України, Кабінету Міністрів України, актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, що не стосуються воєнного стану, військової діяльності, надання медичної допомоги, евакуації населення тощо.

У зв'язку із зазначеним, подання звіту про використання коштів субвенції було призупинено.

Разом з тим обласним військовим адміністраціям надіслано лист Міністерства від 07.02.2023 щодо уточнення даних по звіту по бюджетній програмі «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень» за КПКВК 2761040 та отримано звіт про використання коштів субвенції за 2022 рік у розрізі областей і районів.

У 2023 р. Мінінфраструктури (як правонаступник Мінрегіону) відновило збір щомісячної звітної інформації розпорядників коштів нижчого рівня (районних рад) та подання узагальненої інформації Мінфіну (лист від 24.04.2023 № 3224/33/14-23, від 23.06.2023 № 5583/33/14-23, від 20.07.2023 № 11595/33/10-23).

Стосовно повноважень районних військових адміністрацій

Зміст правового режиму воєнного стану, порядок його введення та скасування, правові засади діяльності органів державної влади, військового командування, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в умовах воєнного стану, гарантії прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб визначає Закон України «Про правовий режим воєнного стану» (далі – Закон № 389).

Для забезпечення належного та безперервного функціонування органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану Верховною Радою України 12.05.2022 прийнято Закон України № 2259-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану».

Відповідно до частини першої статті 4 Закону № 389 на територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Азархіна Олександра Костянтинівна
Сертифікат [3FAA9288358EC00304000000C28C3500D3DFBD00](#)
Дійсний з 18.07.2023 16:24:20 по 18.07.2025 16:24:20

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

12193/33/10-23 від 28.07.2023

органи – військові адміністрації.

У районі, області військові адміністрації утворюються у разі нескликання сесії відповідно районної, обласної ради у встановлені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» строки або припинення їх повноважень згідно із законом, або для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку. У разі прийняття рішення про утворення районних, обласних військових адміністрацій їх статусу набувають відповідно районні, обласні державні адміністрації, а голови районних, обласних державних адміністрацій набувають статусу начальників відповідних військових адміністрацій.

Військові адміністрації населених пунктів, районні, обласні військові адміністрації здійснюють свої повноваження протягом дії воєнного стану та 30 днів після його припинення чи скасування.

Відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 68/2022 «Про утворення військових адміністрацій» на виконання Закону № 389 для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку утворено обласні, Київську міську військові адміністрації, а на базі існуючих районних державних адміністрацій – відповідні районні військові адміністрації.

Частиною третьою статті 10 Закону № 389 визначено, що у разі утворення обласної та/або районної військової адміністрації на період дії воєнного стану та протягом 30 днів після його припинення чи скасування, у разі тимчасової окупації або оточення адміністративного центру області або у разі прийняття Верховною Радою України за поданням Президента України відповідного рішення:

1) повноваження такої обласної та/або районної ради здійснюють відповідні обласні та районні військові адміністрації;

2) виконавчий апарат такої районної та обласної ради підпорядковується начальнику відповідної військової адміністрації;

3) відповідні районні та обласні ради не здійснюють свої повноваження;

4) комунальні підприємства, установи та організації, засновані на базі майна спільної власності територіальних громад району або області, підпорядковуються відповідній військовій адміністрації;

5) управління об'єктами спільної власності територіальних громад таких району та/або області здійснюється начальником відповідної районної та/або обласної військової адміністрації;

6) призначення осіб на посади та звільнення з посад, які здійснюються начальником районної військової адміністрації, погоджуються з начальником відповідної обласної військової адміністрації;

7) начальник обласної військової адміністрації, начальник районної військової адміністрації за погодженням з начальником відповідної обласної військової адміністрації може увільняти від виконання посадових обов'язків працівників виконавчого апарату такої районної та/або обласної ради (для таких працівників оголошується простій або здійснюється їх переведення на рівнозначну чи нижчу посаду).

Згідно з частиною четвертою статті 10 Закону № 389 у разі прийняття Верховною Радою України рішення, передбаченого частиною другою або третьою цієї статті, начальник військової адміністрації, відповідна обласна та/або районна

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Азархіна Олександра Костянтинівна
Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000C28C3500D3DFBD00
Дійсний з 18.07.2023 16:24:20 по 18.07.2025 16:24:20

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

12193/33/10-23 від 28.07.2023

військова адміністрація здійснюють повноваження, передбачені відповідно частиною другою або третьою цієї статті, з дня надбання чинності зазначеним рішенням Верховної Ради України протягом строку, передбаченого цими частинами.

У разі усунення загроз для безпеки і правопорядку на території області за поданням Президента України Верховна Рада України може прийняти рішення про поновлення роботи органів місцевого самоврядування на території відповідної області до закінчення 30-денного строку, передбаченого частиною другою або третьою цієї статті, але не раніше дня припинення чи скасування воєнного стану.

Якщо протягом 30-денного строку після припинення або скасування воєнного стану виникнуть визначені законом підстави для призначення позачергових виборів відповідної місцевої ради, начальник військової адміністрації, відповідна обласна та/або районна військова адміністрація продовжують здійснювати повноваження, передбачені частинами другою та третьою цієї статті, до обрання нового складу відповідних органів місцевого самоврядування, якщо Президент України не прийняв рішення про утворення на цій території військово-цивільної адміністрації.

Разом з тим повідомляємо, що Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування у своєму роз'ясненні щодо застосування окремих положень Закону № 389 в частині регулювання початку здійснення районними та обласними військовими адміністраціями повноважень відповідних районних, обласних рад, затвердженому рішенням відповідного Комітету від 07.02.2023, протокол № 112 (далі – роз'яснення Комітету), зазначив, що можна виокремити три групи фактичних обставин, з настанням яких районні та обласні військові адміністрації отримують належні правові підстави для здійснення повноважень відповідних районних, обласних рад:

- Президент України утворив районну, обласну військову адміністрацію і після цього відбулася тимчасова окупація адміністративного центру області;
- Президент України утворив районну, обласну військову адміністрацію і після цього відбулося тимчасове оточення адміністративного центру області;
- Президент України утворив обласну, районну військову адміністрацію і після цього Верховна Рада України за його поданням прийняла відповідне рішення.

У разі звернення Президента України з поданням до Верховної Ради України, раніше утворені Президентом України районні та обласні військові адміністрації згідно з частиною четвертою статті 10 Закону № 389 мають здійснювати повноваження відповідних районних, обласних рад із дня набрання чинності рішеннями Верховної Ради України з даного питання. У разі тимчасової окупації адміністративного центру області або його оточення, районні військові адміністрації області та обласна військова адміністрація отримують належні правові підстави для здійснення повноважень відповідних районних рад та обласної ради (в тому числі стосовно затвердження обласних та районних бюджетів) з дати визнання вищезгаданими органами державної влади адміністративного центру області тимчасово оточеним або тимчасово окупованим.

При цьому окремого рішення інших органів державної влади щодо початку здійснення районними військовими адміністраціями та обласною військовою адміністрацією таких повноважень не потребується. До їх здійснення вони

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Азархіна Олександра Костянтинівна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C28C3500D3DFBD00
Дійсний з 18.07.2023 16:24:20 по 18.07.2025 16:24:20

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

12193/33/10-23 від 28.07.2023

приступають самостійно та під власну відповідальність.

Крім того, на сайті Верховної Ради України зареєстровано проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення повноважень органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб у період дії воєнного стану» (реєстр. № 8056 від 19.09.2022), метою якого є удосконалення нормативної основи діяльності органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій в умовах воєнного стану, здійснення військовими адміністраціями повноважень органів місцевого самоврядування, забезпечення соціальних гарантій для посадових осіб місцевого самоврядування, повноваження яких тимчасово припинено, створення правових підстав для утворення військово-цивільних адміністрацій за межами Донецької та Луганської областей.

Також повідомляємо, що інші рекомендації та пропозиції Рахункової палати будуть враховані Міністерством у робочому порядку під час підготовки бюджетного запиту на 2024 рік.

Заступник Міністра

Олександра АЗАРХІНА

Тетяна Арсенюк (044) 351-48-42

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Азархіна Олександра Костянтинівна
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C28C3500D3DFBD00
Дійсний з 18.07.2023 16:24:20 по 18.07.2025 16:24:20

Міністерство розвитку громад, територій
та інфраструктури України

12193/33/10-23 від 28.07.2023